

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
AD ASTRA
ZŠ A MŠ EMY DESTINNOVÉ

V současné době se vzdělávací prostředí neustále vyvíjí a přizpůsobuje se novým potřebám společnosti a jednotlivců. Na základě měnících se požadavků na kompetence žáků, stejně jako na aktuální trendy ve vzdělávání, se stává nezbytným pravidelně revidovat a aktualizovat školní vzdělávací program.

Naše škola má za cíl i nadále poskytovat kvalitní vzdělání, které podporuje rozvoj kritického myšlení, kreativity a individuálních schopností a dovedností každého žáka. Chceme zajistit, aby školní vzdělávací program byl relevantní, inkluzivní a reflektoval skutečnosti dnešního moderního dynamického neustále se měnícího světa. Uvědomujeme si, jak důležité je nejenom předávat znalosti, ale také podporovat wellbeing a osobnostní rozvoj každého žáka. Je klíčové, aby se i naše škola zaměřila na celkovou pohodu žáka a vytvořila mu takové prostředí, které podporuje jeho duševní, emocionální i sociální zdraví. Na základě těchto hodnot jsme integrovali prvky wellbeingu do výuky, na druhém stupni jsme vytvořili nový vzdělávací předmět Osobnostní rozvoj¹, kde mohou žáci rozvíjet dovednosti jako empatii, sebereflexi, pozitivní komunikaci apod. Úpravy jsme také zaměřili na rozvoj moderních technologií a polytechnických dovedností².

Při úpravách jsme plně respektovali dokument MŠMT – Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, tj. vzdělávací výstupy i povinné hodinové dotace dané tímto dokumentem byly upraveny podle požadavků MŠMT. Upravili jsme obsah a náplň některých disponibilních hodin (některé předměty zanikly např. Cvičení z informatiky, Dramatická výchova, Praktické činnosti; vznikl předmět Osobnostní rozvoj¹ a Polytechnika). Při změně časové dotace předmětu (např. ve Výchově k občanství, v Přírodopisu, Zeměpisu, Druhém cizím jazyku) či při přesunutí předmětu do jiného ročníku (např. Anglická konverzace) upravíme žákům v daném předmětu učební plán pro školní rok 2024/2025, aby byly dané výstupy naplněny.

Věříme, že změny přispějí k vytvoření dynamického a podnětného učení, které připraví žáky na úspěšný osobní i profesní život, poskytnou žákům nástroje na zvládání stresu, budování pozitivních vztahů a rozvíjení zdravého životního stylu. Společně s učiteli, rodiči a komunitou usilujeme o to, aby náš vzdělávací program reflektoval potřeby a aspirace všech zúčastněných a aby posílením wellbeingu a osobnostního rozvoje vytvořil podpůrné a motivující prostředí, které umožní žákům plně rozvinout jejich potenciál a stát se šťastnými a zodpovědnými občany.

¹ Osobnostní rozvoj v 6. – 8. ročníku

Osobnostní rozvoj a zdraví v 9. ročníku

² Předmět Polytechnika v 6. a 7. ročníku u žáků, kteří začínají s druhým cizím jazykem od 8. ročníku.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA
EMY DESTINNOVÉ,
nám. Svobody 3/930, Praha 6, 160 00

Identifikační údaje:

- č.j. ZSED/00568/2024
- **Název školního vzdělávacího programu** **AD ASTRA**
Školní vzdělávací program zpracovaný podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání
- **Předkladatel**
Základní škola a Mateřská škola Emy Destiniové,
Praha 6, náměstí Svobody 3/930

náměstí Svobody 930/3
160 00 Praha 6 – Bubeneč
tel.: 222 202 501; 774 105 030
e-mail: info@zsemydestinnove.cz
www.zsemydestinnove.cz
IČO: 48133892

ředitel školy: Mgr. Ota Bažant
tel.: 222 202 502
- **Zřizovatel**
Městská část Praha 6
Československé armády 601/23
160 52 Praha 6
tel.: 220 189 111

Platnost dokumentu od: 1. září 2024

Razítko:

Mgr. Ota Bažant
ředitel školy

OBSAH

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	7
SPOLUPRÁCE S RODIČI A JINÝMI SUBJEKTY	9
PROJEKTY ŠKOLY	11
ZAMĚŘENÍ ŠKOLY, WELLBEING	14
INKLUZIVNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	15
VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY	18
CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	25
VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE.....	26
UČEBNÍ PLÁN	29
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA.....	33
I. STUPEŇ	
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	54
ANGLICKÝ JAZYK.....	72
MATEMATIKA	82
INFORMATIKA.....	96
PRVOUKA.....	102
PŘÍRODOVĚDA	115
VLASTIVĚDA.....	123
HUDEBNÍ VÝCHOVA	129
VÝTVARNÁ VÝCHOVA.....	137
VÝTVARNÁ VÝCHOVA V ANGLICKÉM JAZYCE	137
TĚLESNÁ VÝCHOVA	146
PRACOVNÍ ČINNOSTI.....	159
II. STUPEŇ	
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	168
ANGLICKÝ JAZYK.....	185
ANGLICKÁ KONVERZACE	201
FRANCOUZSKÝ JAZYK	209
NĚMECKÝ JAZYK.....	217

NĚMECKÝ JAZYK – druhý cizí jazyk.....	234
ŠPANĚLSKÝ JAZYK.....	245
MATEMATIKA	253
INFORMATIKA.....	267
DĚJEPIS	277
VÝCHOVA K OBČANSTVÍ.....	287
FYZIKA	301
CHEMIE.....	315
PŘÍRODOPIS.....	323
ZEMĚPIS	331
HUDEBNÍ VÝCHOVA	339
VÝTVARNÁ VÝCHOVA.....	349
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	357
TĚLESNÁ VÝCHOVA	363
SPORTOVNÍ HRY	377
PRACOVNÍ ČINNOSTI.....	383
POLYTECHNIKA	389
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ a OSOBNOSTNÍ ROZVOJ A ZDRAVÍ.....	395

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola a Mateřská škola Emy Destinnové městského obvodu Prahy 6 je fakultní základní školou se všemi ročníky 1. – 9., která je rozdělena do dvou budov, ve kterých se vyučuje okolo 900 žáků. Budova v Českomalínské ulici je obsazena ročníky 1. – 2. a odděleními školní družiny pro tyto třídy včetně kroužků. Hlavní budova školy na náměstí Svobody je sídlem ředitelství a sekretariátu, ročníků 3. – 9. včetně oddělení školní družiny pro 3. – 5. ročník, a školní kuchyní s jídelnou. Žáci i zaměstnanci školy mají možnost využít služeb školního bufetu, který splňuje vyhlášku o požadavcích na potraviny prodávané ve školách. Sortiment školních potřeb a pomůcek je řešen automaticky.

Škola se dlouhodobě profiluje výukou cizích jazyků a klade důraz i na prvky estetické výchovy. V odpoledních hodinách nabízí velký počet zájmových kroužků.

Na škole působí Školní poradenské pracoviště (ŠPP), které je tvořeno vedením školy, výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnost, dále školním speciálním pedagogem a školním psychologem, který na naší škole pracuje dva dny v týdnu. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením. Školní poradenské pracoviště (ŠPP) se pravidelně schází, na svých schůzkách analyzuje a vyhodnocuje nastavené cíle, řeší aktuální situaci apod.

Co do vybavení škola disponuje hlavními učebnami s interaktivními tabulemi a učebnami speciálními, tj. odpovídající svým vybavením předmětu, který se zde vyučuje jako jazykové učebny, učebny pro výuku informatiky, polytechniky, učebna fyzikální, chemická, přírodovědná, výtvarná, hudebně-dramatická a školní kuchyňka. K uložení pomůcek a pro přípravnou práci učitelů slouží dvě sborovny (1. a 2. stupně) a kabinety, které jsou vybaveny zařízením pravidelně modernizovaným a jsou doplňovány metodickými materiály. Pro setkávání zaměstnanců i rodičů je k dispozici jednací místnost. Pro sportovní aktivity slouží venkovní víceúčelové hřiště s umělým povrchem, které je umístěno v areálu hlavní budovy, tělocvičny se šatnami. Každá budova má školní knihovnu. Společenské akce se konají v aule školy. Prostory školní družiny jsou funkčně vybaveny tak, aby pomáhaly naplnit obsah zájmového vzdělávání dětí. Vybavení školy je využíváno i k odpoledním volnočasovým aktivitám s lektorem např.: keramická dílna s hrnčířským kruhem, horolezecká stěna, inventář her, atd.

K odkládání oděvu a obuvi má každý žák na chodbách školy k dispozici svou skříňku. Chodby s lavičkami a sedacími pytlí slouží i jako relaxační zóny, kde se žáci vzájemně setkávají, popřípadě svačí. Prostřednictvím nejenom školního bufetu ale i nápojových automatů je zajištěn vhodný pitný režim.

Důraz je kladen na bezpečnost žáků i veškerého personálu. Z tohoto důvodu funguje od 7:40 nepřetržitý dohled u vstupních dveří školy – vrátnice. Chodby jsou vybaveny hasicími přístroji, lékárníčkami, ukazateli únikových cest. V případě úrazu a jeho ošetření je určena kancelář sekretářky školy. Opatření chránící bezpečnost a zdraví žáků při veškerém dění spjatém se školou jsou obsažena ve školním řádu.

Školní jídelna splňující přísné hygienické normy poskytuje žákům výběr povětšinou ze tří jídel, nápoje více druhů a stolování v estetickém prostředí. Její služby využívají i okolní školy a senioři.

Charakteristika pedagogického sboru

Ve škole působí tři zástupci ředitele, výchovný poradce, poradce pro volbu povolání, speciální pedagog, metodik prevence sociálně patologických jevů, koordinátorky ŠVP, koordinátor ICT a několik asistentů pedagoga. Každý týden je žákům, pedagogům i rodičům k dispozici služba psychologa.

Pedagogický sbor tvoří přibližně 60 pedagogických pracovníků od mladých učitelů po zkušené kolegy. Nově příchozím vyučujícím je vždy přidělen „uvádějící učitel“, učitel s praxí jak výchovně-vzdělávací, tak provozní. Pracovníci školy usilují o neustálý odborný růst. Účastní se pravidelných školení, porad i teambuildingu. Pedagogové i asistenti se v pravidelných blocích scházejí během formativní skupiny, jejíž součástí je mentorská pomoc. Většina pedagogů je plně kvalifikovaná, mnoho z nich se dále vzdělává v rámci celoživotního vzdělávání. Učitelé spolupracují v rámci předmětových komisí i mezipředmětově.

Charakteristika žáků

Převážná většina žáků jsou děti ze spádové oblasti Prahy 6. V posledních letech vzděláváme i děti cizích státních příslušníků a zajišťujeme vzdělání žákům, kteří žijí v zahraničí. Máme zkušenosti s integrací dětí s nejrůznějšími speciálními potřebami. Žákům mimořádně nadaným přizpůsobujeme učební podmínky k jejich rozvoji.

Všichni žáci mají možnost zapojit se do rozhodování o své škole prostřednictvím Žákovského parlamentu.

Škola – školní redakce pravidelně vydává školní časopis.

SPOLUPRÁCE S RODIČI A JINÝMI SUBJEKTY

Zájem rodičů o dění ve škole signalizuje dobré zázemí žáků v rodinách a podporu školní práce. Škola spolupracuje s rodiči prostřednictvím třídních schůzek a individuálních konzultací. Před každou třídní schůzkou se konají schůzky zástupců rodičů jednotlivých tříd, kde mohou prodiskutovat případné problémy nebo dotazy přímo s vedením školy. Zástupci pak výstupy z těchto jednání přenášejí do třídních kolektivů rodičů. Každý z rodičů má možnost chování, prospěch, úspěchy i problémy svého dítěte konzultovat s vedením školy v úředních hodinách i s učiteli po domluvě či v jejich konzultačních hodinách. Rodiče dostávají informace o vzdělávání prostřednictvím informačního systému Bakaláři – elektronická žákovská knížka, která slouží jako komunikační prostředek nejenom ve vztahu učitel – rodič, ale i ve vztahu rodič – učitel. Dalším informačním zdrojem o škole a aktuálních akcích jsou webové stránky školy, bulletinové zprávy, Dny otevřených dveří a informační schůzky „Předškolák“. Zřízením školské rady přibyl další prostor pro pozitivní rozvoj a vývoj školy i vzájemných vztahů, společně s vedením školy se podílí na tvorbě společných cílů týkající se místní komunity, a organizuje různé akce. Vzdělávání a otevřenost pro spolupráci vyžaduje úzkou spolupráci i se zřizovatelem, tj. Městská část Praha 6.

Jelikož jsme fakultní školou, existuje dlouholetý úzký vztah s Pedagogickou fakultou Univerzity Karlovy v Praze a s Vyšší odbornou školou pedagogickou a sociální, Střední odbornou školou pedagogickou a Gymnáziem Praha 6. ZŠ a MŠ Emy Destinové. Spolupráce přináší žákům i pedagogům cenné vzdělávací a výchovné prvky.

Škola spolupracuje s příslušnými poradenskými zařízeními, hlavně s pedagogicko-psychologickými poradnami. Vzhledem k přibývajícimu počtu žáků s poruchou autistického spektra (PAS) či žáků s kombinovanými vadami konzultujeme se speciálně pedagogickými centry APLA a VERTIKÁLA. Pracovníci těchto center pravidelně navštěvují naši školu, kde monitorují daného žáka v prostředí školy. Škola podporuje a zabezpečuje rovné příležitosti všem žákům, tj. i žákům-cizincům ze zemí EU a z třetích zemí do základního vzdělávání. Pomocí pro oblast výuky českého jazyka těchto žáků je i zapojení do spolupráce s Centrem pro podporu inkluzivního vzdělávání.

Prevcentrum je pracoviště, které je nápomocné při naplňování Preventivního programu školy.

K rozvoji klimatu školy a vzdělávacích složek spolupracujeme v oblasti environmentální výchovy např. s Letištěm Václava Havla, Lesy ČR, ZOO Praha, Zemědělské muzeum v Praze, Botanická zahrada, Planetárium apod., v oblasti kulturní navštěvujeme nabízené programy kin, divadel, galerií, knihoven, apod., v oblasti sportu se účastníme turnajů, sportovních dnů apod. Pod záštitou British Council Praha pořádáme mezinárodní zkoušky YLE (Young Learners English Test), KET (Preliminary English Test), PET ([Key English Test](#)) pro žáky naší školy.

Testování SCIO pro žáky 6. a 9. ročníků a kroužek anglického jazyka v 1. a 2. třídách pořádáme ve spolupráci s Městskou částí Praha 6 (grant „Jazyková šestka“). Některé volnočasové aktivity po skončení vyučování jsou zajišťovány Domem dětí a mládeže pro Prahu 6.

Žáci se účastní přednášek a nabízených programů Úřadu průmyslového vlastnictví.

Povinnou složkou výuky tělesné výchovy na naší škole ve 2. a 3. ročníku je plavecký výcvik zajišťovaný Plaveckou školou Betyňka.

Dále pak jsou podporovány výjezdy tříd do škol v přírodě, někdy s využitím služeb specializovaných agentur, na různá místa i do různých objektů.

Ve sváteční čas docházíme s různými aktivitami do Domova seniorů a Léčebny dlouhodobě nemocných v Praze 6 – Dejvicích.

PROJEKTY ŠKOLY

Projekty dotvářejí obsah vzdělávacího procesu. Několikrát v roce realizujeme tzv. projektové dny. Téma projektů volí vyučující podle věkových skupin, podle náplně učiva nebo reagují na aktuální dění ve společnosti. Zařazované formy projektu jsou ročníkové krátkodobé (s tematikou ročních období, tematikou historickou nebo odrážející vztah ke kulturně-historickému dědictví apod.), celoroční tematické, celoškolní. Příprava, realizace, výstupy a evaluace jednotlivých projektů zvyšují efektivitu vyučovacího procesu, motivují žáky, podporují spolupráci pedagogů a žáků.

Mezi celoškolní projekty řadíme:

- „Zlatá Ema“ – škola pořádá každoročně **koncert k poctě Emy Destinové**, na kterém vystupují žáci školy, kteří tak oživují tradici této pěvkyně, jejíž jméno má škola ve svém názvu. Koncert je prokládán udělováním cen žákům, kteří zvítězili v jednotlivých literárně-uměleckých kategoriích stanovených školou (český jazyk – sloh a recitace, cizí jazyky, výtvarná a hudební výchova) v celoročně tematickém projektu,
- „Akademie“ – na tomto komponovaném pořadu žáci mohou předvést to, co připravili v rámci kroužků, se svými třídními učiteli nebo sami. Tematické zaměření akademie je vždy vyhlašováno předem a přihlášená vystoupení taneční, hudební či dramatická jsou pak režijně seřazena do společného rámce, který moderují sami žáci. Závěr programu patří 9. ročníkům a jejich závěrečným vystoupením, která jsou pomyslnou „tečkou“ jejich školní docházky,
- Finanční gramotnost – je projekt pro získání znalostí, dovedností a hodnotových postojů žáka nezbytných k tomu, aby finančně zabezpečil sebe a následně i svou rodinu v současné společnosti a aktivně vystupoval na trhu finančních produktů a služeb. Finančně gramotný žák se orientuje v problematice peněz a cen a je schopen pracovat s osobním rozpočtem s ohledem na měnící se životní situace. Projekt je realizován nejenom formou celoškolního projektového dne, ale i v předmětech Matematika, Výchova k občanství apod.,
- Ročníkové práce 9. tříd – pod vedením učitelů každý žák 9. ročníku zpracovává podle vlastního výběru a předem stanovených kritérií závěrečnou práci. Obhajobou práce prokazují nabyté znalosti a získané kompetence během studia,
- Dopravní hřiště – děti 4. tříd si osvojují správné návyky při jízdě na kole a základní pravidla silničního provozu,
- „Vánoční dílna“ – projekt je realizován formou celoškolního projektového dne v předvánočním čase, kdy si žáci připomínají tradice spojené s tímto obdobím a kdy vyrábějí drobné dekorační předměty,

- Sportovní den – sportovní dovednosti všichni žáci školy prokazují v jednom dni na konci školního roku v lehkootletických disciplínách. Cílem je nejenom výkon, ale i myšlenka olympijského fair-play a především soudržnost kolektivu žáků jedné školy,
- Prožitkový kurz v 6. třídách (grant „Prožitkové kurzy“) – škola organizuje podzimní třídní kurzy podle metodiky zážitkové pedagogiky. Vyškolení pedagogové, jejichž třídní kolektivy jsou většinou nově složeny, se snaží navodit, podle vizí wellbeingu, dobrou atmosféru, upevnit kolektivy, promluvit o individualismu, učit žáky chápat slovo tolerance, řešit obtížné situace, které mohou ve škole nastat. Vše se odehrává v akci, v činnostech adrenalinových, skutečně prožitkových,
- Lyžařský výcvik - každoročně se koná lyžařský výcvik žáků 7. ročníků k rozvoji dovedností při sjezdovém lyžování,
- zahraniční zájezdy (grant „Otevřený svět“) – v otázce mezinárodní spolupráce není naše škola zcela vyhraněna, naši žáci pravidelně jezdí do různých evropských zemí, měst, kde získávají zkušenosti nejenom jazykové, geografické, ale i multikulturní, budující přátelství,
- „Bezpečné prázdniny“ – ve spolupráci s Městskou částí Praha 6 a Praha 7 a s bezpečnostními složkami ČR se žáci 1. stupně účastní tohoto projektu, jehož cílem je upozornit děti na možná rizika a nebezpečí hlavně v době prázdnin,
- Veřejná služba – projekt spolupráce se zařízeními pro seniory,
- Příběhy našich sousedů v Praze 6 – projekt ve spolupráci s obecně prospěšnou společností Post Bellum, která se zabývá zaznamenáváním a archivací vzpomínek pamětníků významných historických událostí. Z těchto materiálů připravuje výstavy a spolupracuje s nejrůznějšími médii na výrobě dokumentárních pořadů, na kterých se podílejí i žáci naší školy.

Ke specifickým projektům školy patří:

- „Předškolák“ – jedná se o projekt odpoledních setkávání a konzultací, který je zaměřen na kladnou motivaci pro vstup dítěte do školy, poznávání nového prostředí, nových kamarádů i paní učitelky 1. třídy,
- Projekt MŠMT: Operační program – Výzkum, vývoj a vzdělávání – projekt zjednodušeného vykazování – šablony. Cílem programu je zvýšení kvality vzdělávání, zajištění podmínek pro kvalitní výzkum, propojení vzdělávání a výzkumu s trhem práce, snížení rizika neúspěchu mladých lidí ve vzdělání, což bude mít významný vliv na kvalitu jejich života i na jejich úspěch na trhu práce, podpora zlepšení kvality a efektivitu vzdělávání a odborné přípravy, spravedlivosti, sociální soudržnosti a aktivního občanství, zlepšování kreativity a inovativnosti

a rozvoj podnikatelských schopností, na všech úrovních vzdělávání a odborné přípravy,

- „Ovoce a zelenina do škol“ – evropský projekt, jehož cílem je přispět k trvalému zvýšení spotřeby ovoce a zeleniny, vytvořit správné stravovací návyky ve výživě dětí 1. stupně a tím zároveň bojovat proti dětské obezitě,
- „Mléko do škol“ – evropský projekt, který podporuje děti 1. stupně v konzumaci mléčných výrobků a zdravém stravování.

K dalším výchovným a vzdělávacím aktivitám patří řada exkurzí, návštěv kulturních představení, účast na sportovních soutěžích s ostatními školami v regionu. Mimořádnou akcí je pořádání obvodního kola Olympiády v anglickém jazyce pro žáky škol Prahy 6.

Škola využívá při výuce metodu projektového vyučování pomocí moderních technologií a inovativních forem práce. Zpracováním a realizací školních projektů lze hravou a tvůrčí formou realizovat průřezová témata a vytvářet klíčové kompetence.

ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Základní škola a Mateřská škola Emy Destiniové nese titul Excelentní jazyková škola, který uděluje radnice Prahy 6 školám, které splní požadovaná kritéria: nabídka výuky alespoň čtyř jazyků, nabídka výjezdu žáků na jazykové pobyty do ciziny, výuka s rodilými mluvčími a partnerství školy se zahraničím. Škola se musí umístit v celostátním srovnání mezi nejlepšími 20% škol testovanými SCIO testy z anglického jazyka. Díky těmto skutečnostem jsme školou vyprofilovanou na výuku cizích jazyků, kdy jsme navýšili časovou dotaci výuky cizích jazyků v rámci vzdělávacího procesu a kdy nabízíme jazykové kroužky jako volnočasovou aktivitu. Kromě anglického jazyka se žáci 2. stupně učí německý, francouzský či španělský jazyk. Pro posílení řečových a konverzačních vzdělávacích výstupů organizujeme výměnné zájezdy, cizojazyčné projekty.

Výuka je postavena na kombinaci klasických a moderních metod, postupů a trendů. Prioritním zájmem školy je příprava žáků na jejich další studium, proto přizpůsobujeme výuku požadavkům středních škol. Aby žáci obstáli v současné společnosti, je pro nás klíčovou komplexní vyučovací metodou tzv. projektové vyučování, které je založeno na propojení teorie a praxe v cílené činnosti žáka na určitém projektu. Nejvýznamnějším projektem žáků 9. ročníků je vypracování ročníkové práce, kdy si žák vybere podle svého zájmu z určitého předmětu téma (vlastní či nabízené), které zpracovává pod vedením pedagoga. Prokazuje tím své dovednosti čtenářské, komunikační, digitální, dovednost prezentace a argumentace v propojení s nabytými vědomostmi z daného oboru. Výsledná práce bývá žákem prezentována a pedagogy hodnocena.

WELLBEING

Wellbeing je definován jako „*stav, ve kterém můžeme v podporujícím a podnětném prostředí plně rozvíjet svůj fyzický, kognitivní, emocionální, sociální a duchovní potenciál a žít spolu s ostatními plnohodnotný a spokojený život.*“

Veškeré školní aktivity vedeme k tomu, abychom u žáků dosáhli nejenom rozvoje specifických dovedností, ale i přispěli ke zlepšení jejich vzdělávacích výsledků, popřípadě minimalizovali vznik rizikového neprosociálního chování. Jde nám o budování pozitivních vztahů, podporu kreativity a motivace, kladné vnímání sebe sama, tedy o rozvoj osobnosti každého žáka jako individuality, která se bude v průběhu času rozvíjet a vnímat se jako jedinečná, plnohodnotná a spokojená bytost. Myšlenky a rozvoj wellbeingu se nám proto propisují do celého výchovně-vzdělávacího procesu a jsou součástí některých výstupů.

INKLUZIVNÍ VZDĚLÁVÁNÍ – žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem, žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností potřebuje poskytnutí podpůrných opatření vyplývajících z jeho individuálních potřeb. Vyučování je na naší škole přizpůsobováno těmto individuálním potřebám každého žáka. Naší snahou je podporovat jedince tak, aby se mohl plně účastnit života ve společnosti. V jedné třídě tak můžeme vzdělávat děti i se zdravotním postižením, děti zvláště nadané, děti cizinců, děti různých etnik nebo děti pocházející ze sociálně znevýhodněného prostředí. Cílem je tedy podporovat rovné šance dětí na vzdělávání, vést děti k otevřenosti vůči jinakosti a ke vzájemné spolupráci.

Mezi žáky se speciálními vzdělávacími potřebami řadíme:

- žáci s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu zdravotního stavu, tj. tělesně, zrakově či sluchově postižení, žáci s lehkým mentálním postižením, žáci s kombinovanými vadami a žáci se zdravotním oslabením, dlouhodobou nemocí či lehčími zdravotními poruchami vedoucím k poruchám učení,
- žáci s vadami řeči,
- žáci se specifickými poruchami učení, pozornosti (ADD, ADHD) a chování, tj. poruchy způsobující výukové obtíže v rámci vzdělávacího procesu, v důsledku nedostatečně rozvinutých schopností žáků,
- žáci z odlišných kulturních a životních podmínek, tj. žáci, kteří pocházejí z prostředí s nízkým sociálně kulturním statusem, žáci s nařízenou ústavní výchovou nebo žáci s nařízenou ochrannou výchovou,
- žáci, jejichž mateřským jazykem není čeština,
- žáci nadaní, tj. za nadaného žáka se považuje žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech,
- žáci nadaní s přidruženou speciální vzdělávací potřebou tzv. dvojí výjimečností, kam řadíme např. žáky s Aspergerovým syndromem.

Po předchozí konzultaci se zákonnými zástupci a s podrobnými podklady ze školského poradenského pracoviště umožňujeme vzdělávání těchto žáků. Každý případ je individuálně posuzován, probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobu kontroly osvojených znalostí a dovedností, na jejichž základě je žákovi vytvořen v písemné podobě plán pedagogické podpory (PLPP) či individuální vzdělávací plán (IVP), který je možný realizovat pouze s informovaným souhlasem rodiče. V PLPP či IVP jsou rozpracovány závěry a doporučení poradenského pracoviště pro dosažení doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovených v RVP ZV. Na tvorbě PLPP a IVP a na vzdělávání žáka

se podílí třídní učitel s výchovným poradcem, učitelé ostatních předmětů, školní speciální pedagog, zákonní zástupci, případně asistent pedagoga a zástupce školského poradenského pracoviště a žák samotný. Doporučí-li školské poradenské pracoviště podporu žákovi asistenta pedagoga, žádá škola o zřízení jeho funkce. Součástí IVP mimořádně nadaného žáka může být i jeho účast ve výuce některých vyučovacích předmětů ve vyšším ročníku. U obou dokumentů je nutná pravidelná evaluace, kdy se společně sejdou rodiče, pedagogové, vedení školy i žák samotný a na základě těchto hodnotících schůzek se daný dokument aktualizuje, a je podepsán všemi zúčastněnými.

Pro žáky s lehkým mentálním postižením (LMP) od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník a která bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením.

Žáci-cizinci jsou integrováni do českého prostředí s ohledem na jejich původ a jazykovou vybavenost. V případě výrazné jazykové bariéry je postupováno dle školského zákona. Se souhlasem zákonných zástupců je žákovi nabídnuta možnost docházení na hodiny českého jazyka ke školnímu speciálnímu pedagogovi.

Přehled podpůrných opatření

Podpůrná opatření jsou definována školským zákonem (561/2004 Sb.: <http://www.msmt.cz/dokumenty-3/skolsky-zakon-ve-zneni-ucinnem-od-1-1-2017-do-31-8-2017>), podle rozsahu a obsahu se člení do I. – V. stupně. Podpůrná opatření různých stupňů lze kombinovat. Vedle organizace vzdělávání obsahují také seznamy speciálních učebnic a pomůcek a kompenzačních pomůcek. Podrobné informace obsahuje vyhláška č. 27/2016 o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných: <http://www.msmt.cz/dokumenty-3/vyhlaska-c-27-2016-sb-o-vzdelavani-zaku-se-specialnimi>

Podpora žáků se realizuje prostřednictvím podpůrných opatření představujících konkrétní pomoc vzdělávání žáka, a to

- v oblasti metod a forem výuky, možných úprav hodnocení žáka, organizace výuky,
- nutnou personální podporou pedagoga při výuce žáků s potřebou podpůrných opatření, a to jak asistentem pedagoga, tak dalším pedagogem nebo speciálním pedagogem,
- využíváním speciálních učebnic, pomůcek, kompenzačních pomůcek, včetně zařazování nových technologií do práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Podpůrná opatření 1. stupně

- opatření realizována školou

Škola volí podpůrná opatření prvního stupně tehdy, pokud je pro vzdělávání žáka nezbytná podpora pomocí prostředků pedagogické intervence, např.: změny v metodách a výukových postupech, změny v organizaci výuky žáka, úpravy v hodnocení, v začleňování do sociální a komunikační sítě školní třídy, apod. Pokud se jedná o drobné úpravy v rámci výuky jednoho předmětu, je úprava věcí individualizace výuky a práce jednoho pedagoga.

Pokud úpravy vyžadují spolupráci více pedagogů, vytváří škola Plán pedagogické podpory (PLPP), tj. písemný dokument obsahující popis obtíží či nadání, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu. PLPP je průběžně školou aktualizován a to vzhledem

k vyhodnocování efektivity zvolených úprav. S plánem jsou seznámeni zákonní zástupci žáka, žák a učitelé daných vzdělávacích předmětů.

Formulář PLPP lze nalézt v příloze č. 3 Vyhlášky č. 27/2016 na <http://www.msmt.cz/file/36859/> a na S:\pracovniciucitele\inkluzi.

Podpůrná opatření 2. - 5. stupně

- opatření, která škola realizuje na základě doporučení školského poradenského zařízení

Pokud byla žákovi stanovena podpůrná opatření 2. – 5. stupně, pak poradenské zařízení (PPP nebo SPC) vypracuje pro rodiče a školu zprávu z vyšetření a Doporučení ke vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami. Na základě obou dokumentů je vypracován individuální vzdělávací plán. I při stanovení této skupiny opatření je nezbytná spolupráce se zákonnými zástupci žáka, jelikož pro úspěšnou reedukaci obtíží je nutná kooperace žák – rodič – škola. Jedná se o pravidelná hodnotící setkávání. Pokud zákonný zástupce přes opakovaná upozornění a vysvětlení důsledků nečinnosti nenavštíví školské poradenské zařízení, způsobí tak žákovi obtíže při vzdělávání, protože škola sama nemůže dostatečně naplnit realizaci podpůrných opatření. V této situaci se může škola obrátit na zástupce orgánu veřejné moci, orgán sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD), a v souladu se zákonem požádat o součinnost. Tuto variantu považujeme za mezní, tedy je třeba ji volit až v případě, kdy nelze jinými cestami dosáhnout naplnění zájmu a potřeb žáka.

VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY – struktura a kritéria

Vlastní hodnocení chápeme jako plánovanou činnost, která má prokazatelný vliv na zlepšování výsledků výchovy a vzdělávání, profesionální růst pedagogů a komplexní rozvoj žáků.

Vlastní hodnocení školy tzv. autoevaluace slouží především k hodnocení vlastní práce, napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole, § 11 a § 12 zákona č. 561/2004 Sb. a vyhlášky č. 15/2005 Sb. a č. 225/2009 Sb.. Vlastní hodnocení školy je součástí výroční zprávy, s danou problematikou jsou na pedagogických radách seznamováni všichni pedagogové.

Při procesu sebehodnocení školy vedení školy společně s ostatními pedagogy systematicky shromažďuje a analyzuje celou řadu informací a podkladů. Při vlastním hodnocení se zaměřujeme na tyto námi vytyčené oblasti:

1. sdílení vize a poslání školy, cíle

- Vizí naší školy je demokratizace, tvorba zdravého a bezpečného prostředí pro žáky, učitele i ostatní zaměstnance, budování pozitivního klimatu, vytváření prostředí s přátelskou, vstřícnou atmosférou, které motivuje a pozitivně ovlivňuje všechny účastníky.
- Společným cílem je vést děti k morálním hodnotám a pozitivnímu vztahu ke světu, lidem a k přírodě, rozvíjet žákovy schopnosti komunikace, spolupráce, samostatného tvůrčího myšlení s důrazem na vlastní zodpovědnost.
- Chceme, aby každý ve škole zažíval úspěch. Posilujeme vnitřní motivaci a odpovědnost za to, co se žák naučí. Chceme být úspěšnými učiteli. Jsme průvodci na cestě ke vzdělání, usilujeme o úspěch každého žáka. Jsme tvořiví, respektující, vzděláváme se. Usilujeme o kvalitní spolupráci s rodiči.

2. kvalita pedagogických pracovníků (vědomosti z oboru, efektivní vedení výchovně-vzdělávacího procesu, vytváření bezpečného klimatu ve třídě, podílení se na životě školy, profesní růst a rozvoj):

- Snahou vedení školy je umožnit pedagogům prostor pro realizaci široké nabídky vyučovacích metod, podpora tvůrčího myšlení, zájmu o sebevzdělávání a profesní růst.
- Vedeme učitele k tomu, aby se zamysleli nad tím, co dělají dobře, v čem jsou úspěšní, co dělají špatně, co je příčinou dílčího neúspěchu, v čem by měli přidat, popřípadě v čem ubrat, a jakým směrem postupovat ke svému profesnímu rozvoji. Děje se tak v rovinách:
 - učitel – vedení školy (hospitace, schůzka s vedením školy, pedagogická rada)
 - učitel – učitel (konzultace, předmětová a metodická komise, zavádějící učitel)
 - učitel – asistent pedagoga (konzultace, pedagogická rada)
 - učitel – výchovný poradce, psycholog, speciální pedagog (konzultace)
 - učitel – žák (vyučovací hodina, konzultační hodiny, školní parlament)
 - učitel – rodič (konzultační hodiny, třídní schůzky)
- Chceme, aby se sebehodnocení stalo každodenní přirozenou součástí práce pedagoga, aby sebereflexe sloužila především pro vlastní potřeby učitele, k tomu, aby si učitel uvědomil své silné a slabé stránky a dokázal si určit směr svého dalšího rozvoje a zkvalitnění výchovně-vzdělávacího procesu. K sebereflexi nabízíme učitelům myšlenkovou mapu:
 - Já jako učitel (*např. plánování, metodika, odborné znalosti a dovednosti, sebereflexe, odborný přehled,...*)

- Já ve vztahu k žákům (*např. umím motivovat, umím povzbuzovat, umím vybrat vhodné metody práce, předávat informace a prezentovat, ...*)
- Já ve vztahu ke skupině žáků – třídě (*např. vést ke spolupráci, vzájemné diskusi, skupinová a kooperativní práce, ...*)
- Já ve vztahu k ostatním učitelům (*např. komunikace, podpora, pomoc, ...*)
- Já ve vztahu k asistentovi pedagoga
- Já ve vztahu ke škole (*např. Řídím se podle ŠVP?, ...*)
- Já ve vztahu k rodičům
- Já ve vztahu k obci
- Já ve vztahu ke společnosti
- Podporujeme vzájemnou spolupráci pedagogů, jak při vyměňování si názorů, postupů, zkušeností (v každé třídě je práce různě náročná) v rámci předmětových a metodických komisí, tak při pedagogických radách, tak při teambuildingu „Týmová sborovna“.
- Hodnotíme právě skončenou vyučovací hodinu, dále práci a dosažené výsledky za čtvrtletí, pololetí a za celý školní rok.

3. podmínky vzdělávání

- jednou z podmínek pro naplnění vzdělávacích cílů a strategií je vybavení školy pro názornost a efektivnost výuky, tj. podmínky materiální:
 - efektivní, ekonomické, účelné využití dotací a finančních prostředků z různých zdrojů (fondy, granty, projekty apod.)
 - udržovat prostory pro volnočasové aktivity
 - průběžně doplňovat kabinetní sbírky, knihovny, fond učebnic, programové vybavení výpočetní technikou, výukové programy
 - udržovat estetické a čisté prostory, okolí a prostředí školy
 - průběžně doplňovat vybavenost novým nábytkem
- prostorové:
 - modernizace odborných učeben
- hygiena a bezpečnost;
- psychosociální;
- personální:
 - kvalifikovanost pedagogických pracovníků
 - zajištění potřebného množství nepedagogických pracovníků
 - zapojení pedagogů do národních a mezinárodních projektů
 - zpětná vazba o kvalitě práce pedagoga, jeho profesní růst
- organizační;
- spolupráce mezi školou a veřejností.

4. průběh vzdělávání

Klasická výuka je obohacována různými formami a metodami práce, kooperativní výukou, projektovým vyučováním, kritickým myšlením. Vedeme žáky k motivaci k celoživotnímu učení, gramotnostem ve vzdělání a k uplatnění v životě.

Kromě forem hodnocení práce žáků ze strany pedagogických pracovníků mají žáci možnost používat také formy sebehodnocení. Škola jim pro tyto formy vytváří odpovídající podmínky. Tím je zajišťována také zpětná vazba objektivitě hodnocení ze

strany školy jako vzdělávací instituce. Žák by měl být veden k tomu, aby byl schopen posoudit úroveň následujících kompetencí (vč. kompetencí sociálních)

- Zásady a pravidla, kterými pedagog rozvíjí u žáka schopnosti pro vlastní sebehodnocení:
 - schopnost přímé aplikace získaných kompetencí v praxi,
 - schopnost orientovat se v daném problému s využitím získaných vědomostí, znalostí, dovedností,
 - schopnost žáka prosadit se v třídním kolektivu při řešení týmového úkolu,
 - schopnost samostatné prezentace svých znalostí formou otevřených mluvních cvičení, psaných textů, apod.
 - schopnost výběru – pochopení významu jednotlivých částí rozsáhlejších testovacích souborů,
 - schopnost změny své sociální role v kolektivu vrstevníků,
 - schopnost využívání mezipředmětových vazeb,
 - schopnost aplikovat etické principy v praxi,
 - schopnost pochopení rovnováhy práv a povinností,
 - pochopení své role v kolektivu.
- Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků:
 - sebehodnocení jako přirozená součást každodenní práce,
 - sebehodnocení vnímat jako proces k posílení sebeúcty a sebevědomí,
 - chybu chápeme jako přirozenou věc v procesu učení, jako důležitý prostředek učení. Proto při školní práci vedeme žáka, aby komentoval své výkony a výsledky, aby při vlastním sebehodnocení popsal:
 - co se mu daří,
 - co mu ještě nejde, popřípadě v čem chybí
 - jak bude pokračovat dál, jaké jsou jeho možnosti pro zlepšení.

5. výsledky vzdělávání

- Obecné zásady hodnocení:
 - hodnocení je motivujícího charakteru, vede k pozitivnímu vyjádření; pedagogové společně s žáky pracují s chybou;
 - hodnocení poskytuje žákovi, rodiči, pedagogovi zpětnou vazbu, určuje další postup;
 - uplatňujeme přiměřenou náročnost a pedagogický takt, soustředíme se na individuální pokrok;
 - sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků;
 - hodnocení probíhá průběžně v celém časovém období, závěry jsou stanoveny na základě dostatečného množství různých podkladů;
 - zaměřujeme se na prevenci školní neúspěšnosti, analyzujeme důvody neprospěchu a v případě zhoršení prospěchu informujeme rodiče a konzultujeme s nimi daný problém;
 - klasifikuje se procvičené učivo;
 - učitel si vede podrobnou evidenci o průběhu vzdělávacího procesu žáka;

- hodnotíme míru zvládnutí závazných výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností žáků;
- vyučující při klasifikaci bere v úvahu individuální možnosti žáka, upravuje podmínky tak, aby vedl žáka k nejlepšímu výkonu;
- klasifikace bývá zhodnocena žákem, tj. sebehodnocením, a doprovázena hodnocením učitele, tj. objasněním podstaty úspěchu či neúspěchu, a návodem, jak mezery a nedostatky překonat.

- Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Podrobně rozpracovaná pravidla pro způsob hodnocení žáka a hodnocení výsledků jeho vzdělávání jsou uvedeny ve školním řádu školy, který vychází ze zákona č. 561/2004 Sb., a vyhlášky č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání. Na naší škole je upřednostněna klasifikace hodnotícím stupněm, tj. známkou.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech hodnotíme nejenom znalosti v souladu s požadavky učebních osnov a zvládnutí závazných výstupů ŠVP školy, ale i další skutečnosti:

- ovládnutí učiva předepsaného učebním plánem; pravidla hodnocení a klasifikace žáků znevýhodněných jsou totožná s výše uvedenými pravidly, je však pro ně vypracován individuální vzdělávací plán (IVP), který umožňuje postupovat v jednotlivých vzdělávacích a výchovných složkách podle individuálních schopností žáka tempem, které je pro žáka nejvhodnější;
- úroveň myšlení;
- vyjadřování;
- aplikace vědomostí;
- přístup a zájem o učení, snaha a píle.

- Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává vyučující těmito metodami, formami a prostředky:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka;
- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování;
- různými druhy zkoušek – písemné, ústní, pohybové;
- kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami;
- analýzou výsledků činností žáka;
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s pracovníky specializovaných poraden (PPP, SPC apod.) a ostatních zdravotnických zařízení;
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.

6. úroveň výsledků práce školy zejména vzhledem k podmínkám a ekonomickým zdrojům

- formulace slabých a silných stránek školy (Mapa školy)
- formulace příležitostí a hrozeb

Časový plán vybraných autoevaluačních oblastí (tab.):

vybraná oblast	cíle a kritéria	nástroje	čas	kdo
Koncepce školy	Školní vzdělávací program (Vyhovuje ŠVP jako strategický materiál? Je v souladu s RVP? Změny, úpravy?)	• pozorování a evidence pozorovaných jevů • hospitace • rozhovory • případná vnější evaluace	průběžně	vedení školy, učitel
Podmínky vzdělávání	Klima školy, úroveň řízení	• dotazník při zápisu do 1. tříd • vyhodnocení nejlepších žáků • hospitace • akce pro veřejnost	leden červen	vedení školy, učitel
	Prostorové a materiální podmínky	• plán práce školy – vykrytí materiálních požadavků a plnění plánu rozvoje školy • kontroly BOZP, PO apod.	a) leden b) srpen (leden-srpen) průběžně	vedení školy, učitel
	Personální podmínky	• další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) • zajištění školního roku vzhledem k obměnám pracovníků	školní rok	vedení školy
	Finanční a hmotné zdroje	• možnosti školy vzhledem k rozpočtu (obec - kraj) • doplňková činnost školy	po obdržení rozpočtu	zřizovatel, vedení školy

Průběh vzdělávání	Úroveň pedagogického procesu; učitelé – kvalita výuky, naplňování ŠVP	• hospitace, vč. autoevaluační reflexe • pedagogická tvořivost (metodické materiály, projekty, ...) • tematické plány – kvalita plánování • školní dokumentace	průběžně, souhrnně za školní rok	vedení školy, učitel
	Zpětná vazba učitel – žák; cíle wellbeingu	• rozhovory • analýza klasifikace a prací žáka • žákovské portfolio	pravidelně během školního roku	učitel, žák
	Postoj rodičů ke škole	• rozhovor • dotazník (anketa, šetření) – Mapa školy	konzultace, třídní schůzky	vedení školy, učitel, rodič
	Výchovné problémy	• rozbor chování žáků, výchovných problémů • modelové situace • preventivní programy • zpráva výchovného poradce	pravidelně	učitel, výchovný poradce, žák, rodič
Výsledky vzdělávání	Žáci – naplňování klíčových kompetencí, zvládnutí výstupů ŠVP (úroveň vědomostí, dovedností)	• hospitace • vlastní písemné práce, testy • testy Cermat, Scio • vyhodnocení soutěží – rozbor úspěšnosti	průběžně (podle zadání), červen	vedení školy, učitel, žák, rodič
	Postoj žáků ke škole	• rozhovor • dotazník – Mapa školy	průběžně	učitel, žák

	Úspěšnost žáků, absolventů	• rozhovor • rozbor úspěšnosti žáků při přijímacím řízení na SŠ	příležitostně květen, červen	vedení školy, učitel, žák, rodič
--	-------------------------------	---	--	---

CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Školní vzdělávací program AD ASTRA vychází z dlouholeté koncepce školy, která má inovovat pedagogický proces, přizpůsobit ho více současným potřebám nastupující generace a zkoordinovat ho s náročnými požadavky na člověka 21. století. Rozpracovává obecné vzdělávací cíle a klíčové kompetence zachycené v RVP ZV.

AD ASTRA vyjadřuje základní myšlenku programu, tj. otevřenost školy všem dětem, rodičům, veřejnosti – obsahem vzdělávání, demokratickými principy, chápáním žáka jako individuální osobnosti a vstřícným podporujícím přístupem.

Základní vzdělávání má být užitečnou službou občanům a má reflektovat jejich očekávání a jejich individuální potřeby. Má poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání. V našem pojetí je škola místem, které žáky motivuje a podporuje k aktivnímu učení se. Charakter práce má pak v dětech mimo jiné podporovat pocit bezpečí, možnost pozitivního prožívání, získávání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení. Takto formulovaný obecný koncepční záměr školního vzdělávacího programu vychází z přesvědčení, že kvalita vzdělávání školy nemá být primárně posuzována podle tradičně chápaných tzv. vzdělávacích výsledků, ale podle úrovně utvářených postupně rozvíjených klíčových kompetencí, úrovně osvojených strategií učení a motivace pro celoživotní učení. Naši prvořadou ambicí je proměnit školu v prostředí, kde se dětem s velmi různorodými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně, kde mohou plně rozvíjet svůj celo-osobnostní potenciál a žít spolu s ostatními plnohodnotný a spokojený život. Připojujeme se ke vzdělávacím trendům v Evropě a rozvíjíme u žáků kompetence, které jsou nezbytné pro život v Evropě.

Učební osnovy jednotlivých předmětů jsou zpracovány podle požadavků vyplývajících z Rámcového vzdělávacího programu ZV. Jsou doplněny o průřezová témata, která reprezentují okruhy aktuálních problémů současného světa a která pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot a stávají se základem pro žákovu celoživotní vzdělávání, jeho vstup do života a do pracovního procesu. V duchu průřezových témat jsou několikrát v roce realizovány projektové dny. K dosažení vzdělávacích cílů a získání klíčových kompetencí slouží výchovně vzdělávací strategie, které jsou zpracovány speciálně pro každý předmět.

Prioritou školy je jazykové vzdělávání. Všichni žáci začínají v prvním ročníku výukou prvního cizího jazyka, kterým je angličtina. Kromě toho škole bylo na její žádost povoleno MŠMT vyučovat v anglickém jazyce i výtvarnou výchovu v 1. a 2., od 3. do 5. ročníku pak pouze pro žáky jazykově nadané. Od 6. ročníku mají žáci další cizí jazyk (francouzský, německý, španělský). Někteří žáci mají možnost začít s dalším cizím jazykem až v 8. ročníku. Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace má proto v našem vzdělávacím programu největší časovou dotaci.

Díky disponibilní časové dotaci máme v ŠVP AD ASTRA na 2. stupni specifické vzdělávací obory: Osobnostní rozvoj, Osobnostní rozvoj a zdraví, Sportovní hry, Polytechnika.

VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Výchovně vzdělávací strategie, které utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků, představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot, které jsou důležité pro rozvoj člověka.

Klíčové kompetence

Škola utváří a rozvíjí klíčové kompetence žáků následujícími strategiemi:

○ **Kompetence k učení:**

- Žák je veden k osvojování si strategie učení, k učení kooperativnímu, je motivován pro celoživotní vzdělávání.
- Poznává smysl a cíl vlastního učení, má k němu pozitivní vztah, posoudí vlastní pokrok, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich.
- Klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání a zpracovávání informací.
- Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podporujeme jejich tvořivost, učíme je organizovat si a třídit práci a vytváříme takové situace, při kterých mohou mít radost ze své činnosti.
- Umožňujeme žákům pozorovat, experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
- Učíme žáka pracovat s chybou.
- Pracujeme s žakovským portfoliem.
- Vedeme žáky k sebehodnocení.
- Při hodnocení používáme pozitivní motivaci.
- Uplatňujeme individuální přístup.

○ **Kompetence k řešení problémů:**

- U žáků rozvíjíme zejména učení v souvislostech, tj. neučíme izolovaná data jednotlivých oborů, ale u dětí vytváříme ucelený obraz světa.
- Žák je podněcován k tvořivému a kritickému myšlení, k logickému uvažování a k řešení problémů.
- Žák činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých jednání zhodnotí.
- Učíme žáky prakticky ověřovat správnost řešení problémů.
- Motivujeme žáky úlohami z praktického života.
- Učíme žáky nenechat se odradit nezdary.
- Vytváříme vhodné podmínky pro týmovou spolupráci např. v projektovém vyučování.
- Podle svých schopností a dovedností se žáci zapojují do různých soutěží.
- Žáci se učí vyhledávat a třídit informace z internetu a dalších informačních zdrojů.
- V některých oblastech vzdělávání využíváme i netradiční úlohy (olympiády, oborové soutěže apod.)
- Podporujeme kreativitu, originální řešení.

○ **Kompetence komunikativní:**

- Žák je veden k všestranné a účinné komunikaci nejen s vrstevníky, ale i s dospělými ve škole i mimo ni.
- Žák využívá komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.
- Učíme žáky výstižně formulovat a vyjadřovat své myšlenky, přijmout případnou (sebe)kritiku.
- Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme žáky ke spolupráci v rámci vyučování. Učíme je argumentovat a vhodnou formou obhajovat vlastní názor a současně i poslouchat názor jiných.

○ **Kompetence sociální a personální:**

- U žáka rozvíjíme schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní i druhých.
- Žák přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, ovládá a řídí své jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.
- Během vyučování využíváme formy vzájemné pomoci a skupinové práce.
- Žáky vedeme k respektování pravidel, na kterých se i sami podílejí. Učíme je, aby nepodporovali to, co narušuje dobré vztahy mezi nimi.
- Zvykají si na práci v týmu.
- Snažíme se žáky zapojit do organizace činnosti školy (školní parlament, třídní i ročníkové kruhy).
- Podporujeme skupinové a projektové vyučování zaměřené na spolupráci žáků.
- Učíme žáky vnímat vzájemné odlišnosti a zastávat ve skupině různé role.
- Učíme žáky nabídnout i přijmout pomoc.
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.

○ **Kompetence občanské:**

- Připravujeme žáky jako zodpovědné osobnosti, které dokážou uplatňovat svá práva, ale plnit i své povinnosti.
- Žák chápe základní principy zákonů a společenských norem, respektuje a chrání naše tradice, kulturní a historické dědictví, a respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí.
- V třídních kolektivech žáci společně vytvářejí svá pravidla, školní řád pak na ně navazuje.
- Žáci jsou vedeni, aby tato pravidla uvědoměle dodržovali.
- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování, vedeme žáky k chápání a respektování rozdílů mezi lidmi, k toleranci, k sebeúctě a k úctě ke druhým lidem.
- Klademe důraz na environmentální výchovu, aby žáci mysleli ekologicky. Třídíme odpad.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví.

○ **Kompetence pracovní:**

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- Vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí, ukazujeme možné pracovní postupy, vedeme žáky k výběru vhodných pracovních nástrojů.
- Pomáháme žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci.
- Žák využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých oblastech v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na budoucnost.
- Podněcujeme zájmy žáků pestrou nabídkou zájmových útvarů; výuku doplňujeme různými praktickými exkurzemi, čímž žákům pomáháme při profesní orientaci.
- Žákům pomáháme orientovat se v podnikatelské, finanční a hospodářské činnosti.

○ **Kompetence digitální:**

- Klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel a zásad při práci s technologiemi a na jejich dodržování.
- Učíme žáky pracovat s daty, informacemi a digitálním obsahem funkčně, tj. k zefektivnění, zkvalitnění či ke zjednodušení učení a pracovních postupů.
- Motivujeme žáky ke zkoumání okolí, přírody a světa s využitím digitálních technologií.
- Vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací z různých informačních zdrojů.
- Učíme žáky rozpoznávat ve svém okolí a v digitálním světě jednání a chování, které nelze tolerovat.
- Dbáme na to, aby digitální prostředí nemělo negativní dopad na zdraví žáka.
- Vedeme žáky k sebejistému, kritickému a odpovědnému používání digitálních technologií.
- Rozvíjíme u žáků informační, datovou a mediální gramotnost.
- Učíme žáky chránit a spravovat informace, obsah, data, digitální identitu.
- Podporujeme žáky v komunikaci a spolupráci při tvorbě digitálních obsahů.
- Klademe důraz na etiku a bezpečnost pohybu v digitálním prostředí.
- Na základě práce s digitálními technologiemi rozvíjíme u žáků kreativitu, zvědavost, kritické myšlení.

Podrobněji jsou jednotlivé kompetence rozpracovány v rámci učebních osnov jednotlivých předmětů.

UČEBNÍ PLÁN

Učební plán 1 stupeň:

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1.	2.	3.	4.	5.	Disponi- bilní hodiny
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	9	8	8	7	7	+ 6
	Anglický jazyk	2	2	3	3	3	+ 4
Matematika a její aplikace	Matematika	5	5	5	5	5	+ 5
Informační a komunikační technologie	Informatika	0	0	0	1	1	
Člověk a jeho svět	Prvouka	1	2	2	0	0	+ 1
	Přírodověda	0	0	0	1	2	
	Vlastivěda	0	0	0	2	2	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	
	Výtvarná výchova						
	Výtvarná výchova v anglickém jazyce	1	1	1	2	2	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	
	Celkem	22	22	23	25	26	
Povinná dotace celkem		118					
Z toho disponibilních hodin							16

Učební plán 2. stupeň – další cizí jazyk od 6. ročníku:

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	6.	7.	8.	9.	Dispo- nibilní hodiny
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4	4	4	4	+ 1
	Anglický jazyk	3	3	3	3	+ 2
	Anglická konverzace	1	0	0	1	
	2. cizí jazyk	3	3	3	3	+ 6
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	5	5	+ 3
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	1	1	1	
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	1	2	
	Výchova k občanství	0	1	1	1	
Člověk a příroda	Fyzika	1	2	2	2	+ 3
	Chemie	0	0	2	2	
	Přírodopis	2	1	2	1	
	Zeměpis	1	2	2	1	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	
	Výtvarná výchova	2	2	1		
Člověk a zdraví	Osobnostní rozvoj	1	1	1	0	+ 3
	Osobnostní rozvoj a zdraví	0	0	0	1	
	Výchova ke zdraví	1	0	0	0	
	Tělesná výchova	2	2	2	2	
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	0	
	Celkem	30	30	32	30	
Povinná dotace celkem		122				
Z toho disponibilních hodin						18

Učební plán 2. stupeň – další cizí jazyk od 8. ročníku:

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	6.	7.	8.	9.	Dispo- nibilní hodiny
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4	4	4	4	+ 1
	Anglický jazyk	3	3	3	3	+ 2
	Anglická konverzace	1	0	0	1	
	Německý jazyk – druhý cizí jazyk	0	0	3	3	
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	5	5	+ 3
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	1	1	1	
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	1	2	
	Výchova k občanství	0	1	1	1	
Člověk a příroda	Fyzika	1	2	2	2	+ 3
	Chemie	0	0	2	2	
	Přírodopis	2	1	2	1	
	Zeměpis	1	2	2	1	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	
	Výtvarná výchova	2	2	1		
Člověk a zdraví	Osobnostní rozvoj	1	1	1	0	+ 3
	Osobnostní rozvoj a zdraví	0	0	0	1	
	Výchova ke zdraví	1	0	0	0	
	Tělesná výchova	2	2	2	2	
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	0	
Volitelné předměty	Sportovní hry	1	1	0	0	+ 2
Volitelné předměty	Polytechnika	2	2	0	0	+ 4
	Celkem	30	30	32	30	
Povinná dotace celkem		122				
Z toho disponibilních hodin						18

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Průřezová témata tvoří povinnou součást základního vzdělávání. Reprezentují okruhy aktuálních problémů současného světa, vytvářejí příležitosti pro vzájemnou spolupráci žáků a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot. Přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření klíčových kompetencí žáků. Žák si díky tomu utváří komplexní pohled na danou problematiku a uplatňuje své individuální specifické dovednosti

Všechna průřezová témata jsou zařazena na 1. i 2. stupni naší školy, tvoří integrativní součást vzdělávacího obsahu vyučovacích předmětů. Kromě integrace jednotlivých témat je průřezové téma Osobnostní a sociální výchova rozvíjena od 3. do 9. ročníku v třídnických hodinách a v 6. ročníku i formou zážitkového kurzu. Multikulturní výchova je rozvíjena při zájezdových pobytech hlavně do Velké Británie.

V našem školním vzdělávacím programu jsou témata zpracována podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (VÚP, Praha 2017) a jsou uvedena vždy u konkrétního výstupu daného předmětu. Pro přehlednost v tabulkách u daných předmětů vždy uvádíme zkratku názvu průřezového tématu a číslo a název tematického okruhu.

Uváděné zkratky pro názvy průřezových témat:

- OSV – Osobnostní a sociální výchova
- VDO – Výchova demokratického občana
- MEGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- MuV – Multikulturní výchova
- EnV – Environmentální výchova
- MedV – Mediální výchova

Seznam použitých zkratk:

AJ	-	Anglický jazyk
AJ – k	-	Anglická konverzace
ČJ	-	Český jazyk
D	-	Dějepis
F	-	Fyzika
FJ	-	Francouzský jazyk
HV	-	Hudební výchova
CH	-	Chemie
INF	-	Informatika
M	-	Matematika
NJ	-	Německý jazyk
NJ2	-	Německý jazyk – druhý cizí jazyk
OR	-	Osobnostní rozvoj
ORz	-	Osobnostní rozvoj a zdraví
POL	-	Polytechnika
PČ	-	Pracovní činnosti
Pp	-	Přírodopis
Prv	-	Prvouka
Př	-	Přírodověda
Sh	-	Sportovní hry
ŠJ	-	Španělský jazyk
TV	-	Tělesná výchova
VL	-	Vlastivěda
VO	-	Výchova k občanství
VV	-	Výtvarná výchova
VV – Aj	-	Výtvarná výchova v anglickém jazyce
Vz	-	Výchova ke zdraví
Z	-	Zeměpis

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)

Smyslem Osobnostní a sociální výchovy je pomáhat každému žákovi v hledání vztahu k sobě samému i k dalším lidem a světu. Průřezové téma se zaměřuje na komunikaci jako klíčového nástroje pro sociální interakci žáka, pro utváření mezilidských vztahů, pro spolupráci v týmu a různých pracovních situacích, pro rozvoj emocionálních vztahů, osobnostních postojů. Vede k uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů chování. Dále se zaměřuje na sebepoznání, seberegulaci a k rozvoji dovedností k udržení psychického zdraví. Přispívá k rozvoji přístupů pro řešení problémů.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka (převzato z RVP):

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k porozumění sobě samému a druhým
- napomáhá zvládnutí vlastního chování
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti
- utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci
- umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací (např. konfliktů)
- formuje studijní dovednosti
- podporuje dovednosti a přináší vědomosti dotýkající se duševní hygieny

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samotnému a druhým
- vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
- vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
- přispívá k uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování
- napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování

Tematické okruhy:

OSV 1 - Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovedností potřebných pro učení a studium

OSV 2 - Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samé/mu; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí

OSV 3 - Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení

OSV 4 - Psychohygienu – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění, relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích

OSV 5 - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích

OSV 6 - Poznávání lidí – vzájemné poznávání ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí

OSV 7 - Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)

OSV 8 - Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci

OSV 9 - Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence

OSV 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci

OSV 11 - Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

	Tematický okruh	1. třída	2. třída	3. třída	4. třída	5. třída
OSV 1	Rozvoj schopností poznávání	ČJ, AJ, M, Prv, VV, TV, PČ	ČJ, AJ, M, Prv, HV, VV, PČ	ČJ, M, Prv, HV, VV, PČ	ČJ, M, INF, Př, HV, PČ	ČJ, M, INF, Př, HV, VV, TV, PČ
OSV 2	Sebepoznání a sebepojetí	ČJ, Prv, HV, VV, TV	Prv, HV, TV	ČJ, Prv, HV, VV, TV	ČJ, HV, TV	ČJ, AJ, Př, HV, VV, TV
OSV 3	Seberegulace a sebeorganizace	Prv, VV, TV, PČ	ČJ, Prv, TV	Prv, TV	Př	AJ, Př, TV
OSV 4	Psychohygiena	Prv, TV	VV, TV	ČJ, Prv, VV, TV	Př	Př, VV, TV
OSV 5	Kreativita	ČJ, VV	ČJ, HV, VV, PČ	ČJ, HV, TV	ČJ, INF, HV, VV, PČ	ČJ, INF, HV, TV, PČ
OSV 6	Poznávání lidí	Prv		Prv	ČJ	ČJ, Př, VL
OSV 7	Mezilidské vztahy	ČJ, Prv	ČJ, TV, PČ	Prv, TV	TV	Př, VL, TV
OSV 8	Komunikace	ČJ, Prv, VV - Aj, TV	ČJ, AJ, VV, VV - Aj	ČJ, AJ, VV - Aj, TV	ČJ, AJ, VV, VV - Aj, TV	ČJ, INF, Př, VV, VV - Aj, TV
OSV 9	Kooperace a kompetice	TV, PČ	VV, TV		ČJ, VV	VV
OSV 10	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M, Prv	M	M	M, INF	ČJ, M, INF, Př, VL, PČ
OSV 11	Hodnoty, postoje, praktická etika	TV		Prv	TV	ČJ, INF, Př, VL

	Tematický okruh	6. třída	7. třída	8. třída	9. třída
OSV 1	Rozvoj schopností poznávání	AJ - k, NJ, ŠJ, M, INF, D, F, Pp, HV, VV, POL	ČJ, AJ, FJ, NJ, ŠJ, M, D, F, Pp, Z, POL	NJ, NJ2, M, D, F, CH, Pp, Z	ČJ, AJ - k, FJ, NJ, NJ2, M, INF, D, F, CH, Pp, Z, VV
OSV 2	Sebepoznání a sebepojetí	AJ, NJ, FJ, ŠJ, VZ, Sh, OR	ČJ, AJ, ŠJ, INF, HV, VV, TV, Sh, OR	AJ, NJ, NJ2, ŠJ, INF, VO, Pp, VV, TV, PČ, OR	AJ - k, NJ2, TV, ORz
OSV 3	Seberegulace a sebeorganizace	AJ, AJ - k, NJ, ŠJ, VV, VZ, Sh, OR	AJ, NJ, ŠJ, Sh, OR	AJ, NJ, NJ2, VO, PČ, OR	AJ - k, NJ2, TV, ORz
OSV 4	Psychohygiena	AJ - k, HV, VZ, TV, OR	OR	ŠJ, Pp, OR	Pp, VV, ORz
OSV 5	Kreativita	ČJ, AJ, AJ - k, NJ, FJ, HV, PČ, POL	ČJ, AJ, HV, PČ, POL	ČJ, AJ, NJ, NJ2, ŠJ, INF, HV	ČJ, AJ, NJ, NJ2, ŠJ, INF, HV
OSV 6	Poznávání lidí	AJ, FJ, NJ, ŠJ, D, TV, OR	ČJ, AJ, ŠJ, D, VO, OR	NJ2, ŠJ, VO, VV, OR	AJ - k, NJ, ORz
OSV 7	Mezilidské vztahy	AJ - k, NJ, ŠJ, VZ, OR	VO, TV, OR	NJ2, D, VO, VV, TV, OR	AJ, AJ - k, VO, Z, ORz
OSV 8	Komunikace	ČJ, AJ - k, FJ, NJ, ŠJ, INF, VV, VZ, POL, OR	ČJ, AJ, NJ, ŠJ, VO, VV, TV, Sh, POL, OR	ČJ, NJ, NJ2, ŠJ, VO, Pp, PČ, OR	ČJ, AJ, AJ - k, FJ, NJ, NJ2, ŠJ, VO, Pp, Z, HV, VV, ORz
OSV 9	Kooperace a kompetice	OR	ČJ, VV, TV, Sh, PČ, POL	ČJ, ŠJ	ČJ, AJ - k, VO, F, TV
OSV 10	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M, INF, VZ, OR	M, INF, VO, POL, OR	AJ, NJ, ŠJ, M, INF, Z, OR	AJ, AJ - k, NJ2, ŠJ, M, INF, D, VO, Z, TV, ORz
OSV 11	Hodnoty, postoje, praktická etika	AJ - k, NJ, VZ, POL, OR	ČJ, VO, POL, OR	NJ, NJ2, ŠJ, VO, Pp, VV, OR	AJ, AJ - k, NJ, NJ2, ŠJ, INF, D, VO, Z, HV

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (VDO)

Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovni občanské gramotnosti, kdy se žák orientuje ve společnosti demokraticky otevřené. Umožňuje žákovi demokraticky se podílet na rozhodování, prezentovat své názory, obhajovat svá rozhodnutí a řešení problémů, vede k respektování druhých i v kulturních, etnických a jiných odlišnostech, k utváření klimatu třídy založenému na demokratických principech s vědomím práv, povinností, svobod, odpovědnosti a uplatňováním zásad slušného chování. Vede žáky k hodnotám jako spravedlnost, solidarita, odpovědnost, tolerance, empatie a ukazuje křehkost hranice vedoucí k anarchii či naopak despotismu. Tato zkušenost pak rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku, schopnost kompromisu i schopnost kritického myšlení.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka (převzato z RVP):

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod
- vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
- umožňuje podílet se na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a s vědomím jejich důsledků
- rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti
- prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování
- vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- vede k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě
- vychovává k úctě k zákonu
- rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku
- učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti
- přispívá k utváření hodnot, jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost
- rozvíjí a podporuje schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů
- motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším
- umožňuje posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu (lokální, národní, evropská, globální dimenze)
- vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností
- vede k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu

Tematické okruhy:

VDO 1 - Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci

VDO 2 - Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)

VDO 3 - Formy participace občanů v politickém životě – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí

VDO 4 - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

	Tematický okruh	1. třída	2. třída	3. třída	4. třída	5. třída
VDO 1	Občanská společnost a škola					VL
VDO 2	Občan, občanská společnost a stát			Prv	VL	
VDO 3	Formy participace občanů v politickém životě				VL	
VDO 4	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VL	

	Tematický okruh	6. třída	7. třída	8. třída	9. třída
VDO 1	Občanská společnost a škola	OR	OR		AJ - k
VDO 2	Občan, občanská společnost a stát		VO, OR	D, VO, PČ	D, VO, Z
VDO 3	Formy participace občanů v politickém životě		VO	D, VO	D
VDO 4	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	D	D	D, PČ, VO	D, VO

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (MEGS)

Toto průřezové téma se zaměřuje především na kultivaci postojů k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života. Utváří v žácích pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám, vede k širšímu vnímání kulturní rozmanitosti, k mezinárodnímu porozumění a k uvědomování si a překonávání jistých stereotypů a předsudků v globálním vnímání a myšlení. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka (převzato z RVP):

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
- prohubuje porozumění vlivu kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech
- prohlubuje základní vědomosti nezbytné pro pochopení struktury a funkcí mezinárodních a nevládních organizací, jejich vlivu na řešení globálních i lokálních problémů v oblasti humanitární, politické, sociální, ekonomické, kulturní a dodržování lidských práv
- rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech
- rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí, seberealizaci a řešení reálných situací v otevřeném evropském prostoru
- prohlubuje vědomosti potřebné k pochopení souvislostí evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje a podstaty evropského integračního procesu
- vede k pochopení významu společných politik a institucí Evropské unie; seznamuje s dopadem jejich činnosti na osobní i občanský život jednotlivce i s možnostmi jejich zpětného ovlivňování a využívání
- vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobnostní vzory
- rozvíjí schopnost racionálně uvažovat, projevovat a korigovat emocionální zaujetí v situacích motivujících k setkávání a hledání společných evropských perspektiv

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá překonávat stereotypy a předsudky
- obohacuje pohledy žáka na sebe sama z hlediska otevřených životních perspektiv rozšířených o možnosti volby v evropské a mezinárodní dimenzi
- kultivuje postoje k Evropě jako k širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života
- utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti
- podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám
- upevňuje osvojování vzorců chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost

Tematické okruhy:

MEGS 1 - Evropa a svět nás zajímají – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

MEGS 2 - Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů

MEGS 3 - Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže.

	Tematický okruh	1. třída	2. třída	3. třída	4. třída	5. třída
MEGS 1	Evropa a svět nás zajímá				ČJ, AJ	ČJ, AJ, VL
MEGS 2	Objevujeme Evropu a svět			HV	HV	AJ, PŘ, VL, TV
MEGS 3	Jsme Evropané			Prv	VL	VL, HV, VV, VV-Aj

	Tematický okruh	6. třída	7. třída	8. třída	9. třída
MEGS 1	Evropa a svět nás zajímá	AJ, AJ - k, FJ, NJ, ŠJ	NJ, ŠJ, HV	NJ, NJ2, ŠJ, Z, HV	AJ - k, FJ, NJ, NJ2, ŠJ, Z
MEGS 2	Objevujeme Evropu a svět	AJ - k, INF, D, HV	ŠJ, VO	NJ, ŠJ, Z, HV, PČ	AJ, AJ - k, FJ, NJ, NJ2, ŠJ, INF, VO, Pp, HV
MEGS 3	Jsme Evropané	D, VV, VZ	NJ, D, VV	AJ, NJ, D, VO, Z, VV, PČ	NJ, NJ2, D, VO, Z, VV

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MuIV)

Multikulturní výchova jako průřezové téma seznamuje žáky s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami a tím jim umožňuje uvědomit si vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu, toleranci a respekt k sociokulturní rozmanitosti, vytváří prostor pro společné aktivity a spolupráci. Formuje hodnotový systém žáka, korekci jeho jednání. Významným nástrojem tohoto tématu je jazyk jako nástroj učení, získávání a zpracování informací a prezentace postojů a názorů, jako nástroj komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, jako nástroj potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu. Je klíčem k bezprostřednímu dorozumění a poznávání kultury jiných národů. Multikulturní výchova zahrnuje i nejbližší vztahy v rámci školy – vztahy mezi žáky, mezi žáky a učiteli, mezi školou a rodinou.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka (převzato z RVP):

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti
- rozvíjí dovednost orientovat se v pluralitní společnosti a využívat interkulturních kontaktů k obohacení sebe i druhých
- učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých
- učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné
- rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin
- rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a pomáhá prevenci vzniku xenofobie
- učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání
- poskytuje znalost některých základních pojmů multikulturní terminologie: kultura, etnikum, identita, diskriminace, xenofobie, rasismus, národnost, netolerance aj.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám, reflektovat zázemí příslušníků ostatních sociokulturních skupin a uznávat je
- napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí
- stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků, učí je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoliv jako zdroj konfliktu
- pomáhá uvědomovat si neslučitelnost rasové (náboženské či jiné) intolerance s principy života v demokratické společnosti

- vede k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu
- učí vnímat sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám.

Tematické okruhy:

MulV 1 - Kulturní difference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednotka tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociálních a kulturních rozdílů v České republice a v Evropě

MulV 2 - Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitě stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy

MulV 3 - Etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku

MulV 4 - Multikulturalita – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

MulV 5 - Princip sociálního smíru a solidarity – odpovědnost každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní podílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty

	Tematický okruh	1. třída	2. třída	3. třída	4. třída	5. třída
MuIV 1	Kulturní difference		Prv	Prv	VL, HV, PČ	VL, HV, VV, VV - Aj, PČ
MuIV 2	Lidské vztahy	Prv		Prv	VL	Př, VL, TV
MuIV 3	Etnický původ				VL	VL
MuIV 4	Multikulturalita	HV	VV - Aj	Prv, VV - Aj	VV - Aj	HV, VV - Aj
MuIV 5	Princip sociálního smíru a solidarity			Prv	VL	Př, VL

	Tematický okruh	6. třída	7. třída	8. třída	9. třída
MuIV 1	Kulturní difference	AJ, FJ, D, HV	NJ, D, Z, HV	Z, HV	AJ - k, FJ, NJ, HV, VV
MuIV 2	Lidské vztahy	ŠJ, D, VZ, OR	NJ, ŠJ, D, Z	ŠJ, D, VO	AJ, FJ, ŠJ, D, Z, TV, ORz
MuIV 3	Etnický původ	D, OR	D, VO, Z	Pp	AJ, FJ, ŠJ
MuIV 4	Multikulturalita	ČJ, AJ, FJ, ŠJ, D	AJ, FJ, NJ, INF, D	ČJ, AJ, FJ	ČJ, AJ, AJ - k, NJ, ŠJ, Z
MuIV 5	Princip sociálního smíru a solidarity	OR	D, VO, OR	D	FJ, D, Z

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (EnV)

Environmentální výchova vede k utváření žádoucích postojů člověka, žáka k životnímu prostředí, k zodpovědnému chování vedoucímu k trvale udržitelnému rozvoji. Ukazuje žákům environmentální problémy z hledisek ekologických, ekonomických, vědecko-technických, politických a občanských, časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy. V žácích rozvíjí citlivý přístup k přírodě, k životnímu prostředí, k celkovému přírodnímu dědictví. Učí žáky pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí, přispívá k osvojování si dovedností a návyků k aktivnímu odpovědnému přístupu k prostředí v každodenním životě, vede žáky k utváření zdravého životního stylu a hodnotovému vztahu k přírodě. Podporuje žáka v angažovanosti při řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka (převzato z RVP):

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí
- vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování
- přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa
- umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí
- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí
- ukazuje modelové příklady žádoucího i nežádoucího jednání z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje
- napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni
- seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje společnosti
- učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů
- učí komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně ohajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty
- vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů
- vede k pochopení významu a nezbytnosti udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti
- podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí
- vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí
- vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví

Tematické okruhy:

EnV 1 - Ekosystémy – les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhovká odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožení, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)

EnV 2 - Základní podmínky života – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině); ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)

EnV 3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)

EnV 4 - Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)

	Tematický okruh	1. třída	2. třída	3. třída	4. třída	5. třída
EnV 1	Ekosystémy	Prv	Prv	Prv, PČ	Př	Př, VL
EnV 2	Základní podmínky života		Prv	Prv, PČ	Př, TV, PČ	Př, VL, TV, PČ
EnV 3	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	M, Prv, PČ	TV, PČ	Prv	Př, VL	Př, VL
EnV 4	Vztah člověka k prostředí	Prv	Prv, TV	Prv, TV	Př, TV	Př, TV

	Tematický okruh	6. třída	7. třída	8. třída	9. třída
EnV 1	Ekosystémy	Pp	Pp		AJ - k, Pp, Z
EnV 2	Základní podmínky života	NJ, F, Pp, Z	F	NJ2, F, CH	CH, Pp, Z
EnV 3	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	INF, POL	TV, PČ, POL	INF, CH, Z, PČ	AJ - k, ŠJ, VO, F, CH, Z, VV
EnV 4	Vztah člověka k prostředí	Pp, Z, VZ, POL	VO, Pp	F, CH, Pp, Z	AJ - k, NJ, ŠJ, F, Pp, Z

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MedV)

Mediální výchova obsahuje základní poznatky a dovednosti týkající se médií a mediální komunikace jako zdroje zkušeností, prožitků a poznatků. Média mají vliv na utváření životního stylu jedince a ovlivňují chování jeho i celé společnosti. Správné vyhodnocení mediálních sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravou. Mediální výchova vede žáky k rozvoji mediální gramotnosti, která zahrnuje poznatky o fungování a roli médií a která zapojuje žáka do mediální komunikace. U žáků rozvíjí schopnost analyzovat nabízená sdělení, posuzovat věrohodnost, vyhodnocovat komunikační záměr, orientovat se v předkládaném obsahu, ale vede i k rozvoji vlastních komunikačních schopností žáka (zejména při veřejném vystupování) pro naplnění individuálních i týmových potřeb.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka (převzato z RVP):

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace
- umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich
- učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů
- vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zvláště zpravodajských)
- umožňuje získat představy o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec (včetně právního kontextu)
- vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu (v lokalitě)
- vede k rozeznání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci
- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu
- přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu
- přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálního sdělení
- vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění
- rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci
- napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace

Tematické okruhy:

MedV 1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu

MedV 2 - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)

MedV 3 - Stavba mediálních sdělení – příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)

MedV 4 - Vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu

MedV 5 - Fungování a vliv médií ve společnosti – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách

MedV 6 - Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení

MedV 7 - Práce v realizačním týmu – redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace

a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti;
faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce

	Tematický okruh	1. třída	2. třída	3. třída	4. třída	5. třída
MedV 1	Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení		Prv	ČJ	ČJ, AJ, INF, PŘ	ČJ, INF
MedV 2	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality			ČJ		ČJ
MedV 3	Stavba mediálních sdělení	Prv	ČJ, Prv	Prv	ČJ	ČJ, INF, VV - Aj
MedV 4	Vnímání autora mediálních sdělení			ČJ, VV		ČJ, PŘ, VL, HV, VV, VV - Aj
MedV 5	Fungování a vliv médií ve společnosti			Prv		ČJ, INF, VV, VV - Aj
MedV 6	Tvorba mediálního sdělení				ČJ	ČJ, AJ, TV
MedV 7	Práce v realizačním týmu		VV			VV

	Tematický okruh	6. třída	7. třída	8. třída	9. třída
MedV 1	Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení	ČJ, NJ, INF, POL	ČJ, AJ, NJ, INF	AJ, FJ, NJ, NJ2	ČJ, AJ, AJ - k, FJ, NJ, NJ2, ŠJ, VO, F, TV, ORz
MedV 2	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	POL	NJ, INF, VO, VV, OR	ČJ	ČJ, AJ, NJ, VO, ORz
MedV 3	Stavba mediálních sdělení	ČJ, NJ	ČJ, INF	ČJ, AJ, NJ2	ČJ, AJ - k, FJ, NJ, INF, VO, VV, ORz
MedV 4	Vnímání autora mediálních sdělení	VZ	ČJ	ČJ, NJ, VV, PČ	ČJ, AJ, NJ, NJ2, VO, ORz
MedV 5	Fungování a vliv médií ve společnosti		NJ, INF, VO, VV, OR	ČJ, ŠJ	AJ - k, FJ, NJ, ŠJ, VO, ORz
MedV 6	Tvorba mediálního sdělení	ČJ, NJ, VV	ČJ, NJ, POL	AJ, NJ, NJ2, PČ	AJ, NJ, NJ2, ŠJ, INF, VO, HV, ORz
MedV 7	Práce v realizačním týmu		VV, PČ, POL		INF

